

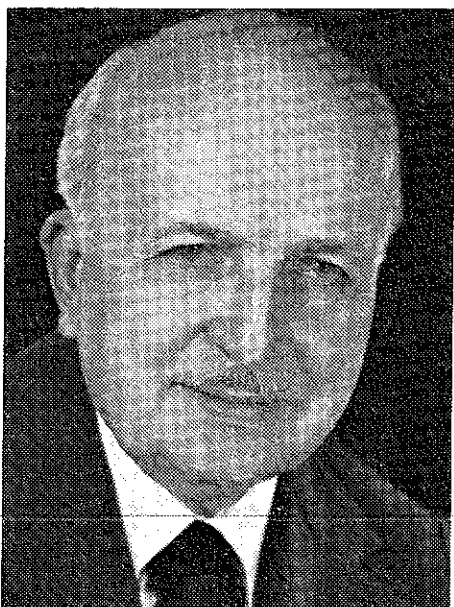
Gyógyszerészet

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZETI TÁRSASÁG LAPJA

Szerkesztők: DR. BENKŐ GYÖRGY, DR. BRANTNER ANTAL, DR. HARSányI GYÖRGY, DR. VINCZE ZOLTÁN
21. évfolyam Technikai szerkesztő: LANG MIKIÓS, stílszerkesztő: NAGY IMRE 1977 április

4. SZÁM

Clauder professzor 70 éves

Dr. Clauder Ottó egyetemi tanár, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Szerves Vegytani Intézetének igazgatója hetven éves. 37 év a magyar gyógyszerészet különböző posztjain, ebből 27 év a budapesti Orvostudományi Egyetemen: csupán a külső keretek is elismerést érdemelnek. Clauder professzort az ország gyógyszerésztársadalma köszönti.

1907. február 26-án született Witkowitzban. Édesapja Selmezbányán tanult vaskohómérnök volt, és erre a műszaki családi hagyományra Clauder professzor ma is büszke: talán innen a fejlett műszaki érzéke, technikai megoldások iránti érdeklődése, precíz rajzkészsége. Gyermekkorát apja munkahelyeinek változásai szerint a magyar nehézipar centrumaiban, Salgótarjánban, Ózdon és Csepelen töltötte és bizonyára ez is nyomot hagyott gondolkodásán. Pályaválasztása mégis eltér a családi hagyománytól: 1925-ben a gyógyszerészi pályára lépett. Tanulmányait az akkori Pázmány Péter Tudo-

mányegyetemen végezte. Gyógyszerészi diplomáját 1929-ben nyerte el kitüntetéssel.

Nagynevű tanárok munkatársának vallhatja magát: Winklernél doktorált kémia főtárgyból „summa cum laude” eredménnyel a tellúr kristályos elemi tellúr formájában történő meghatározásáról készített disszertációjával. Rövid ideig tanársegéd Szebellédy mellett, majd később négy évig dolgozik Schulek mellett az Országos Közegészségügyi Intézet európai híru kémiai osztályán. 1950-ben Brucknernél habilitált magántanárrá a pteridinvázis vegyületek akkor igen új témaköréből. Ugyanettől az évtől kezdve Rusznyák mellett lett egyetemi docens.

A gyógyszerészi hivatás szinte minden területén munkálkodott hosszabb-rövidebb ideig. Rövid ideig gyógyszerteráiban dolgozott. Tudományos munkáját analitikusként, tudományos intézetben kezdte. Azután a magyar gyógyszeripar egyik fellegvárába, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyárba került, először mint gyógyszer technológus: a tablettázó és az injekciós üzem vezetőjeként, majd az üzemesítési labor vezetője lett, végül a kutatási osztály vezetőjeként közvetlen kapcsolatba került nemcsak a szerves kémiai, hanem a növénykémiai kutatással is. Végül az egyetem I. Belklinikáján megismerte a klinikai laboratórium problémáit is. Munkájának tudományos elismeréseként 1939-ben a Mérnöki Kamarára tagja és a vállalat főmérnöke, 1950-ben egyetemi magántanár, majd docens lett. 1952-ben tudományos munkássága elismeréséül a kémiai tudományok kandidátusává nyilvánították.

Mindezek az egyre újabb és újabb területek szinte előkészítették arra, hogy 1957-től mint az Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának professzora közvetlenül is irányítsa a gyógyszerészhallgatók kiképzését, és rajtuk keresztül az egész magyar gyógyszerészetet is formálja és reformálja. 1953-tól adta elő a szerves kémiát főkéllégiumként a gyógyszerészhallgatóknak és közben páratlan energiával látott hozzá a gyakorlati oktatás megszervezéséhez. Erőfeszítéseinek első eredményeként 1957-ben lé-

tesítette az Egészségügyi Minisztérium a Szerves Vegytani Intézetet a budapesti gyógyszerésztudományi karon és munkájának elismeréseként még ugyanebben az évben az intézet igazgatójává nevezték ki egyetemi tanári minőségben

Ezzel a munka csak éppen elkezdődött. A folytatás nem kevésbé küzdelmes és eredményes volt. Intézetét szinte a semmiből teremtette meg és emelte lehetetlent nem ismerő energiával az ország nagy múltú és rangos szerves kémiai intézeteinek sorába

1950-től a vegyészhallgatók később a gyógyszerészhallgatók részére is oktatja a gyógyszer-szintézist speciálkollégiumként. Az oktatásban a vezérelve a tudomány legújabb eredményeinek megismertetése, az elméleti problémák és gyakorlati, ipari megvalósításuk összefüggéseinek hangsúlyozása, az egyre újabb és újabb módszerek alkalmazása. Ugyanakkor a hallgatók felé megértő, humánus és közvetlen magatartás jellemzi. Különösen kedves területe a tudományos diákköri munka. A Semmelweis Orvostudományi Egyetemen az ő intézete volt egyike azoknak, ahol legelőször alakult meg a tudományos diákkör és munkáját ma is személyesen kíséri figyelemmel.

Nem kevesebb energiával dolgozott az intézet tudományos programjának kialakításán és megvalósításán. Igényesség, széles körű érdeklődés, korszerűsége törekvés jellemzi ezen a területen is. Gyári működése alatt elsősorban alkalmazott gyógyszerkémiaiával foglalkozott.

Intézetében fokozatosan kialakította a kettős profilt: a természetes eredetű szerves vegyületek, elsősorban indol-alkaloidok izolálása, szerkezet-vizsgálata, kémiai átalakítása, szintézise és farmakológiája, valamint a gyógyszerkutatás alapproblémáinak, elsősorban a szerkezet-hatás összefüggéseinek vizsgálata. Munkái közül

különösen kiemelkedik a vinkamin szerkezetigazolása, az utóbbi években pedig a fiziológiai korformáció koncepciójának kidolgozása és min szelesebb területeken történő alkalmazása. Tudományos eredményeit eddig 106 előadásban, 6 szabadalomban, 63 dolgozatban publikálta itthon és külföldön. Vezetése alatt 26 egyetemi doktor disszertáció és 2 kandidátusi értekezés készült további folyamatban vannak.

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság Gyógyszerkutatási Szakosztályának megalapítója. Szakosztály munkájában mindig érvényesítette gyógyszerkutatás három területének, a természetes eredetű vegyületek kutatásának, a szintetikus gyógyszerkémiaé és a farmakológiáé az integrációját, szervezésében a debreceni gyógyszerkutatási konferenciák a szakterület egyik legjelentősebb hazai fórumává váltak. Mint a Társaság elnöke megszervezte a VI. Magyar Gyógyszerész-kongresszust, a magyar gyógyszerészet eddigi legrangosabb tudományos seregszemléjét.

A magyar gyógyszerészet érdekében kifejtett tevékenységét ismerte el a „Sztahanovista jelvény”, a „Szerves Vegyipari Szakma Legjobb Vegyész-mérnöke”, a „Kiváló Gyógyszerész” kitüntetés, miniszteri dicséret, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Winkler emlékérmé, Magyar Gyógyszerészeti Társaság Kabay emlékérmé, a Kőbányai Gyógyszerárugyár Richtel emlékérmé, a havannai és a brüsszeli egyetemi kitüntetései.

Az elmúlt majdnem negyedszázad alatt Clau der professzor mintegy 3000 gyógyszerészt nevelt. Velük együtt közvetlen munkatársai, tisztelői szerte az országban szeretettel köszöntik és kívánnak töretlen egészségben és munkakedvben további szép eredményeket a magyar gyógyszerészet javára.

Szerkesztősele